

La incomprendible història de l'acta notarial de la fusió de Bancaixa

Una fusió legal, un notari 'blavero'

Sis mesos després de formalitzar-se la fusió de la caixa d'estalvis de València i la de Castelló, formant el quart grup en la llista espanyola d'aquest tipus de societats, encara plana la incògnita sobre l'elecció d'un notari massa lluny de les idees progressistes, Simó Santonja.

El 31 d'octubre de l'any passat es tancava el procés de fusió entre les caixes d'estalvis de València i de Castelló que va donar lloc a una nova entitat financera, Bancaixa. Com a conseqüència d'aquesta fusió, duta a terme pel procediment d'absorció de la segona per la primera, la nova societat d'estalvis ha passat a ocupar el quart lloc en la llista estatal de caixes d'estalvis, amb uns recursos aliens de 750.862 milions de pessetes. Antonio Tirado, president de la Caixa de Castelló, i el president de la Caixa d'estalvis de València, José María Simó Nogués, van plasmar gustosament les seues firmes en el document final de la fusió i que va arribar després d'un any i un més de negociacions minucioses. El dia de l'acte protocolari del "casament" financer, el president de la Generalitat, Joan Lerma, va se-hi present i va mirar de reüll, amb cara de satisfacció, el moment culminant de la fusió, apadrinada pel Govern valencià. Fins aquí, la història no té res d'extraordinari perquè la unió i concentració d'esforços de les societats bancàries i d'estalvi estan a l'ordre del dia. Però, l'assumpte s'ennegreix per poc que es grata en els mecanismes i procediments que han donat lloc a la fusió.

A més del polèmic punt de la propietat de la denominació de "Bancaja" (així, textualment en castellà), adoptada en un principi per la nova entitat fusionada i que ja utilitzava una altra societat —Banco de Negocios— com a marca mercantil per a la comercialització dels serveis

d'un *pool* de societats d'estalvis, un altre punt fosc ha vingut a trastocar el que des de fora es veia com una fusió normal de caixes.

L'altre punt negre del procés de fusió fa referència a la tria del notari encarregat de redactar l'escriptura legal: Vicente Luis Simó Santonja, degà dels notaris valen-

cians i notable personatge del blaverisme valencià més arcaic. El jurista en qüestió és membre del Consell Valencià de Cultura on es troben representades les figures principals del *blaverisme*. Per si fóra poc, aquesta "entitat cultural" rep la part més important dels fons per a la seua supervivència de les butxaques de l'empresari

Juan Lladró, conegut pel seu immobilisme. La sorpresa i la confusió han estat les dues primeres reaccions en la societat valenciana així que es va conèixer i es va confirmar l'elecció del notari ultraconservador, Simó Santonja, com a personalitat privilegiada pels responsables d'una entitat bancària amb una base democràtica i un caràcter progressista demostrat des de molts anys.

¿Com és possible que la Caixa d'Estalvis de València, amb una majoria dels seus responsables i directius simpatitzants del PSOE i amb el suport del poder socialista, haja nomenat precisament uns dels notaris més ancorats en el passat? Aquesta pregunta i altres semblants continuen sense trobar una resposta conseqüent en el cercles jurídics i polítics valencians.

Oficialment, l'entitat fusionada, segons declaracions a EL TEMPS, afirma que "l'elecció del notari Simó Santonja no s'ha fet per altra raó que la de donar la major solemnitat a l'acte de fusió en la persona del degà del col·legi de notaris de València".

L'explicació de Bancaixa no ha satisfet gairebé a cap representant del món jurídic valencià perquè —diuen— "nor-

Simó Santonja.

RAFA GIL

La fusió de les caixes valencianes ha rebut l'ajuda del govern autonòmic.

ARXIU

malment, en el cas de ser nomenat un càrrec oficial per a tramitar assumptes d'aquesta classe, sempre s'ha refusat la inviació precisament per a evitar crítiques posteriors per aprofitament de funcions"

BANCAIXA HA ACTUAT AMB LA LLEI EN LA MÀ

A pesar de tot, sembla que l'actual Bancaixa, pel que fa a la designació del notari Simó Santonja, ha actuat amb la llei en la mà, i ha exercit el dret de triar l'expert jurídic lliurement.

Segons explicaven a EL TEMPS especialistes en dret administratiu espanyol, abans del mes de desembre de 1987 qual-sevol contracte jurídic, i per tant notarial, en què figurara un organisme públic, s'havia de fer mitjançant un notari inscrit en el col·legi oficial i seguir un torn rigorós. A partir del mes de gener del 1988, per decisió de l'executiu socialista a Madrid, es va suprimir aquest requisit, deixant a voluntat de l'organisme públic interessat l'elecció del notari.

Segons com, la reforma ha provocat per a uns un espai més gran de llibertat d'acció i per a uns altres "la possibilitat d'actuar per a casos, com ara el de Bancaixa, condicionats per favoritismes o simpaties entre responsables d'organismes oficials i empreses privades", com declarava a aquesta revista un especialista en dret la passada setmana comentant el procediment de fusió de les dues caixes valencianes.

La intervenció del degà dels notaris valencians en la redacció del "document més important de tota la història de la caixa d'estalvis valenciana", com l'ha qualificat un portaveu de la mateixa societat financera, ha posat encara més els pèls de punta als membres del col·lectiu de juristes valencians perquè és de coneixement públic les relacions professionals del notari en qüestió amb els negocis de la immobiliària València Urbana, propietat de l'empresari Gil Terrón, conegut per les seues simpaties ultradretanes.

Al despatx de Simó Santonja solen tramitar-se tots els documents jurídics de compra i venda de vivendes que origina aquesta societat, una de les més poderoses a València del sector de la construcció.

A banda dels comentaris sobre l'activitat professional i ideològica del degà dels notaris valencians, altres detractors de la decisió de Bancaixa apunten un possible cas de tràfic d'influències en el qual no estarien implicats els màxims responsables de la caixa fusionada, majoritàriament pròxims al poder socialista, sinó alguns "infiltrats" ultraconservadors en els òrgans de decisió de Bancaixa amb un cert poder de decisió, sobretot en qüestions d'assessoria jurídica.

Aquesta última lectura queda, no obstant, aparcada per falta de fonaments seriosos, segons afirmen observadors de la política valenciana.

Per últim, el factor econòmic tampoc sembla que haja estat determinant per a l'elecció de Simó Santonja com a redactor

jurídic de l'acta de fusió de Bancaixa. Segons ha pogut saber aquesta revista, els costots i despeses notarials, encara que per al cas d'aquesta fusió siguen prou importants, "no ho són tant perquè s'hi juguen les seues imatges democràtiques unes entitats del prestigi de les dues caixes hara fusionades", comentava a EL TEMPS un observador jurídic.

Mentre que el cas Simó Santonja, sis mesos després de l'acte oficial de la fusió de les dues societats, continua provocant sorpresa, i per alguns indignació, el polèmic punt sobre la denominació de la marca "Bancaja", registrada i utilitzada molt de temps abans per una altra societat financera, sembla haver arribat a una solució satisfactòria per a les dues parts enfrontades.

Segons confirmava un portaveu oficial de Bancaixa "s'ha trobat una solució que posa punt i final a la polèmica perquè la societat titular de la marca ha acceptat desfer-se de la denominació, sempre que Bancaixa es faça càrrec de les despeses i indemnitzacions consegüents".

El total a pagar per Bancaixa al Banco de Negocios per aquesta apropiació de marca pot arribar com a màxim a unes indemnitzacions d'uns 50 milions de pessetes, "però mai s'arribarà als 100 milions, com ha publicat un poc precipitadament un diari conservador valencià", va matisar a aquesta revista un representat de l'entitat bancària a València.

Carles Manel Linares